

Etikk i trangere tider

Etter mange år med for få tannleger i store deler av landet vårt opplever vi nå at dette har endret seg. De fleste offentlige tannlegestillinger er besatt, også i den nordlige delen av landet vårt, og det er mange søkere også til et vikariat. Også det private tannlegetilbudet synes tilfredsstillende i forhold til behovet for tannhelsetjenester.

Vi blir flere, det kommer stadig nye tannleger som trenger jobb.

– Et gammelt ordtak sier at «når krybba er tom, så bites hestene». Hva kan vi gjøre for å forberede oss på dette? Bortsett fra at NTF sammen med våre myndigheter holder et våkent øye med at utdanningskapasitet og behovet for tannhelsetjenester er noenlunde i balanse.

Vi i Etisk råd vil på det sterkeste minne om våre etiske regler: «NTF oppfordrer alle sine medlemmer til å sette seg grundig inn i våre etiske regler, bruke dem og la disse være med å styre deres virksomhet. Bestemmelsene i dette regelverket er bindende for foreningens medlemmer.»

«Blanke felt» i timeboka har for mange av oss vært ukjent hittil. Om vi som privatpraktiserende tannleger kommer i en slik situasjon at vi MÅ få tak i flere pasienter, for å holde tritt med utgiftene – hva skal styre oss da?

På Etisk råd sin stand på landsmøtet i år hadde vi blant annet følgende problemstilling:

«Du befinner deg i din nyetablerte privatpraksis, og skulle gjerne hatt flere pasienter. Det dukker opp en akutt pasient som i årevis har gått hos en kollega. Denne kollegaen er ikke på jobb i dag.

Hvilke etiske problemstillinger kan du her stå ovenfor?»

Flere kolleger stoppet opp ved denne plakaten, og det kom fram mange eksempler fra kolleger som hadde opplevd ting de ikke satte pris på:

En eldre kollega hadde opplevd at hans pasient kom til årskontroll med to nye kroner. Disse var blitt laget da pasienten hadde mistet stykker av et par fyllinger og oppsøkt en kollega noen måneder før. Dette syntes vedkommende ikke var noe kjekt, og han lurte på om han burde ta kontakt med denne kollegaen.

En annen fortalte om en av hans pasienter som gikk akutt til en kollega på grunn av problemer med en rotfylt tann. Pasienten ønsket seinere kopi av journalen sin utlevert fordi han ville begynne hos den nye tannlegen, siden han var så mye flinkere med rotfyllinger.

– Det hører med til historien at tannlegen som fortalte dette ikke var den som hadde rotfylt «problemtanna».

Et tredje eksempel gikk på at pasienten var henvist til periospesialist, og dermed ble værende i den praksisen. Det kom aldri noen tilbakemelding til henvisende tannlege om utført periobe-handling i henhold til henvisningen.

En pasient hadde lurt på hvorfor han fikk tilsendt timekort et knapt år etter til den tannlegen han oppsøkte akutt året før. Han kunne ikke huske å ha gjort noen avtale om det.

Hva sier våre etiske regler om dette?

§ 10 om kollegialitet:

«En tannlege bør støtte og hjelpe sine kolleger og medarbeidere. Kommentarer vedrørende en kollegas arbeid og

vurderinger bør ikke meddeles pasienten på en slik måte at det unødigg virker som kritikk. Men hensynet til pasientens helse skal alltid være overordnet.»

§ 14 om akuttbehandling:

«Dersom en pasient tar kontakt med en tannlege for akuttbehandling, skal tannlegen kun behandle det akutte problem. Etter utført akuttbehandling skal pasienten motta epikrise eller journalutskrift.»

§ 17 omhandler markedsføring av våre tjenester. Selvsagt kan og skal vi markedsføre våre tjenester, både på hjemmeside og ved annonser. Men vi bør tenke oss om, for «en tannleges annonsering må ikke inneholde noe som er uriktig eller villedende. Innkalling, varsel eller annen personlig henvendelse til pasienter kan bare gjøres hvis det på forhånd er gjort avtale om dette, med mindre annet følger av offentlige bestemmelser. En tannlege må ikke overfor publikum drive produktreklame for medikamenter og forbruksvarer til pasienter eller for utstyr til bruk i tannlegevirksomhet.»

Det er i de seinere år blitt populært for små bedrifter «å spille hverandre gode». Noe som har ført til positiv vekst for svært mange av disse bedriftene.

Vi kan gjøre det samme!

Ved å følge våre etiske regler viser vi at vi som yrkesgruppe tar ansvar for pasientene og faget vårt, og det vil igjen være medvirkende til at tilliten til oss som yrkesgruppe opprettholdes.

*Maria Alvenes og Ninni Haug
NTFs råd for tannlegeetikk*